

REMISSVAR 2018-10-16

Dnr: Fi2018/02359/B

Finansdepartementet Finansmarknadsavdelningen, Bankenheten

SOU 2018:42 Tryggad tillgång till kontanter

Loomis AB, välkomnar utredning och delar Kommitténs bedömning att Riksbanken ska ges ett utökat ansvar att följa och analysera kontanthantering i Sverige samt tillsätta ett råd som systematiskt kan lämna synpunkter och bistå i Riksdagens arbete. Vidare delar vi delbetänkandets förslag att minska avståndet till kontantuttag och plats för insättning av dagskassor enligt avsnitt 11.6 – något som är högst avgörande för att bibehålla en fungerande kontanthantering.

Vi anser dock att Kommitténs förslag avgränsar Riksbankens roll och förlitar sig på bankernas resurser och initiativ i stället för att skapa ett regelverk som säkrar en fungerande kontantinfrastuktur för Sveriges alla medborgare. En fungerande kontantinfrastuktur är betydande för så väl småföretagandet som ett Sverige i kris. Den uppdelning av ansvaret som Kommittén föreslår riskerar att utelämna väsentliga aspekter av kontanthanteringsfrågan. En fungerande struktur för kontanthantering måste bygga på att kontanternas kretslopp hänger ihop. Att bygga ut systemet för kontantuttag tryggar förvisso tillgången på kontanter, vilket är positivt, men löser inte infrastrukturen för tillgången på kontanter i t.ex. handeln. Transporterna av kontanter kräver också ett tydligt regelverk om lagstiftaren menar allvar med att hela landet ska ha tillgång till och kunna använda kontanta betalningar. Enligt en undersökning från SIFO genomförd våren 2018 vill 70 procent av svenskarna kunna betala med kontanter även i framtiden.

Historiskt sett har Riksbanken ansvarat för majoriteten av kontanthanteringskedjan – allt från produktionen av sedlar och mynt till utkörning av kontanterna i hela landet. Transporten av kontanterna ut till hela landet är en oundviklig och viktig funktion om alla ska kunna ha tillgång till kontanter oavsett om som tidigare Riksbanken och nu privata aktörer sköter detta uppdrag.

Så som delbetänkandet anger finns det ett antal grupper som är utsatta i förhållande till den begränsade tillgången till kontanter. Digitalt utanförskap gör äldre personer, personer med funktionsvariationer och nyanlända särskilt sårbara för de förändringar ett mer digitalt samhälle medför. Dessa grupper behöver ett fungerande och lättillgängligt betalningssystem för att undvika och motverka ökad utsatthet och en kontantinfrastuktur som värnar om deras rätt att kunna betala med kontanter.

Vid ett eventuellt angrepp, en cyberattack eller långa avbrott då man inte kan vara säker på att digitala betalningar fungerar, är kontanter det enda sättet att genomföra monetära transaktioner. Utan el eller internet kommer all handel att ligga nere – om vi inte kan använda kontanter. Kommittén anger att de ska återkomma till frågan om kontanthantering i kris och omfattningen av Riksbankens ansvar som en möjlig samordnare i kris i slutbetänkande. Vi anser att detta ansvar blir i praktiken ytterst begränsat och ofullständigt om Riksbanken är friskriven från ansvar för tillgången till kontanttjänster i samhället i övrigt enligt avsnitt 14.4. Riksbankens eventuella samordnande roll i kris och kontroll över hela kedjan riskerar att vara bristfällig om ansvaret för den vardagliga tillgången till kontanter åläggs banker och utländska kreditinstitut. Vi menar att en uppdelning av ansvar för

samhällets kontanthantering äventyrar det helhetsansvaret som värnar om individens rätt till att kunna betala med kontanter i vardagen såväl som i kris och oavsett vart man bor.

Vi önskar att Kommittén tar hänsyn till följande inför slutbetänkandet:

- **En uppdelning av ansvar så som delbetänkande föreslår äventyrar helhetsperspektivet som är avgörande för en fungerande kontantinfrastuktur**
- **Vi anser att det är en myndighet som bör ha översyn och ansvar över en fungerande och hållbar kontantinfrastuktur i vardagen som i kris.**
- **Kommitténs förslag anger inget tydligt ansvar över kontanthanteringens hela kedja. Här krävs regelverk eller lagstiftning om konsumenterna ska kunna handla/konsumera med kontanter i framtiden**
- **Utöver ett förtydligt ansvar hos Riksbanken i svensk lag så som Kommitténs föreslår, vill vi belysa att det också är statens ansvar att garantera alla Sveriges medborgares rätt till att kunna betala med kontanter och detta bör likaså beaktas i svensk lag.**

Patrick Svensson

VD Loomis Sverige